

Lučka kapetanija

Osnovnim Zakonom o službi sigurnosti plovidbe i Zakonom o iskorištavanju luke i pristaništa iz 1961. i 1963. godine predviđena je nova organizacija pomorsko-upravne službe. Ovom reorganizacijom 1963. godine pomorsko-upravna služba je iz nadležnosti federacije prenesena u nadležnost republika, shodno tome lučke kapetanije došle su u sastav Republičkog Sekretarijata za saobraćaj i pomorstvo, odnosno Republičkog Sekretarijata za privredu. Međutim, donošenjem zakona o provedbi Ustavnog zakona o promjeni Ustava SRH, kapetanije su u Hrvatskoj od 1. IV 1967. godine postale općinski organi uprave na čijem području obavljaju poslove iz svoje nadležnosti. U drugim socijalističkim republikama one su i dalje ostale republički organi uprave, nadležni za službu sigurnosti plovidbe. Konkretno u SR Sloveniji L. je samostalni republički organ uprave, a u SR Crnoj Gori organ Republičkog Sekretarijata za privredu. Upravne poslove službe sigurnosti plovidbe vrše kapetanije i ispostave, a tehničke i druge stručne poslove Jugoregistar i Ustanova za održavanje pomorskih plovnih puteva.

Pored osnovnih zadataka koje kapacitiraju poslove L. one također nadziru održavanje i obilježavanje plovnih putova, objekata za sigurnost plovidbe na ovim putovima, nadzor nad vršenjem radio-službe, što služi za sigurnost plovidbe na tim putovima, kao i druge poslove u vezi sa sigurnošću pomorskog saobraćaja.

U SFRJ ima deset L., i to sedam u Hrvatskoj (Pula sa šest lučkih ispostava, Rijeka sa trideset jednom ispostavom, Zadar sa šest ispostava, Šibenik sa tri ispostave i Dubrovnik sa sedam ispostava). Na području Crne Gore nalaze se dvije L. (Kotor sa četiri ispostave i Bar sa pet ispostava). U Sloveniji jedna L. i to u Kopru sa dvije ispostave koja djeluje na području SR Slovenije u dijelu obalnog mora Jugoslavije. L. na području Hrvatske imaju ukupnu duljinu obale 3.126,3 M, od čega na duljini obale kopna dolazi 959,7 M, a u duljini obale otoka 2.166,6 M. L. na području Crne Gore u dijelu obalnog mora Jugoslavije uključujući i Skadarsko jezero u duljini obale od 140,5 M, od čega na duljinu obale kopna dolazi 134,5 M, a na duljinu obale otoka svega 6,0 M. Na području SR Slovenije u dijelu obalnog mora Jugoslavije u ukupnoj duljini obale od 24 M. U SR Bosni i Hercegovini nema organizirana služba sigurnosti plovidbe, ve će ovlaštenjima SR BiH i SRH L., u Pločama ovlaštena da vrši upravne, upravno

pomorske i upravno ribarske poslove iz republičke nadležnosti.

Jedan od specifičnih poslova koje vrše L. i njihove ispostave je kontrola nad kretanjima jahti i drugih sportskih čamaca u našem obalnom moru, nadzor nad njihovom sposobnošću za plovidbu i istodobno izdavanje dozvola za njihovu plovidbu. Sveukupno je u našim lukama u 1970. godini boravilo 13.579 stranih jahti, sportskih čamaca i jedrilica u 1969. godini. Ukupan promet putnika u 80 pomorskih putničkih luka SR Hrvatske, SR Slovenije i SR Crne Gore dostigao je u 1969. godini cca 8 i pol milijuna putnika od toga prometa je u 69 luka SR Hrvatske bilo ostvareno 96,5% prometa, u tri luke Slovenije 1,5% prometa i u 8 luka Crne Gore 2% prometa putnika. U ove luke uplovilo je u tom razdoblju 130.500 brodova, a među njima cca 8.000 inozemnih brodova.

L. su jedini organ države koji prvi stupa u službeni dodir i posljednji prekida taj dodir s bilo kojim brodom domaćim ili stranim, uključivši i ratni, koji doplovi u područje njene teritorijalne nadležnost, bilo iz domaće ili inozemne luke, bilo da plovi samo u domaćim vodama ili u međunarodnom prometu.

Uskoro će prestati važiti Osnovni zakon o službi sigurnosti plovidbe, Republički zakon o pomorsko-upravnoj službi obuhvatit će sve inspeksijske poslove, pa i one koji su raznim propisima bili u nadležnosti federacije. L. će novim zakonom o pomorsko upravnoj službi vršiti inspeksijske poslove i nadzor nad: jugoslavenskim pomorskim brodovima i plovilima unutrašnje plovidbe koji su ovlašteni da vrše međunarodni i međurepublički promet, članovima posade tih brodova i plovila, vršenjem službe i lučke pilotaže, održavanjem luka i pristaništa otvorenih za međunarodni promet, održavanjem plovnih putova u jugoslavenskom obalnom moru i na unutrašnjim plovnim putovima vršenjem radioslužbe za sigurnost plovidbe i zaštiti ljudskih života na moru i unutrašnjim plovnim putovima, vršenjem nadzora nad stranim pomorskim brodovima i plovilima unutrašnje plovidbe u jugoslavenskim lukama, odnosno pristaništima.

Literatura: Zbornik savjetovanja o lučkim kapetanijama od 14. i 15. XII 1971. godine koji Zbornik je izdalo Društvo za proučavanje i unapređenja Pomorstva Jugoslavije, Rijeka.